

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barbarska ul. 1;
Celje, Aleksandrova c.

Radna pri pošta, čekov.
zavodu št. 11.842.

Danes konča avstrijska stavka

NAČELNI SPORAZUM DOSEŽEN. — ODOBRI TI GA MORA SE ZBOR ZA-
UPNIKOV.

Dunaj, 11. novembra. s. Pri današnjih pogajanjih med ravnateljstvom zveznih železnic in zastopniki treh strokovnih organizacij se je dosegel sporazum, ki pa se mora še predložiti zboru zaupnikov, ki se sestane jutri. Vselej tega se ne more pričakovati, da se bo železniški promet vzpostavil pred četrtkom; le posamezni vlaki bodo morda odpeljali že jutri zvečer.

Budimpešta, 11. novembra. v. Pozno zvečer je bila tukaj razširjena vest, da je železničarska stavka v Avstriji končana in da obstoji možnost, da se bo železniški promet vzpostavil še danes o polnoči. Opolnoči pa se je zvedelo na Dunaju, da je vest še preurajena. Današnja pogajanja so sicer potekla ugodno, vendar pa se ne more pričati

MEZDNI POKRET NEMSKIH ŽELEZ- NICARJEV.

Berlin, 11. novembra. s. Stavka avstrijskih železničarjev je ojačila gibanje med nemškimi železniškimi uradniki. Splošna nemška uradniška zveza je imela zborovanje, ki je odposlalo stavkujočim železničarjem v Avstriji brzojavko, v kateri jim izraža simpatije nemških kolegov. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se pozivlje predsedništvo zveze, naj takoj prične z meznim gibanjem, da se izvo-juje zadostno povišanje dohodkov po vzgledu avstrijskih kolegov.

Seipel vnovič izvoljen za kancelarja

DR. SEIPEL SPREJEL IZVOLITEV SAMO POGOJNO.

Dunaj, 11. novembra. s. Glavni odbor zbornice je danes zopet poveril zveznega kancelarja dr. Seipela s sestavo kabineta. Dr. Seipel je sprejel izvolitev s pridržkom, ki izraža znano stališče zveznega kancelarja, namreč da mora dobiti od strank potrebna

Mussolini se bojuje na vse strani

V EKSPLOZIJU PRED FAŠISTOVSKIMI POSLANCI NAPOVEDUJE NAJ-
OSTREJŠI BOJ OPOZICIJI IN BREZOBZIRNO ČIŠČENJE V FAŠISTOV-
SKI STRANKI. — OPOZICIJA VZTRAJA PRI BOJKOTU PARLAMENTA.

Rim, 11. novembra. a. Danes dopoldne se je vršil sestanek fašistovske parlamentarne večine v navzočnosti 325 poslancev; odsotnih je bilo le 25. Mussolini je pozdravil pri vходу nekateri poslanci in mala skupina občinstva. Posmejal se jim je in rekel: »Čudim se, da se sploh še najdejo ljudje, ki mi ploskajo.

Mussolinijev govor je trajal trideset ure. Začetkom je poudarjal, da bo ta njegov govor nadomestil bivše vladne izjave, kakor so bile v navadi.

Z ozirom na borbo opozicije proti obstoječemu režimu je menil Mussolini, da se sedanja večina nikakor ne da razbiti. Popolnoma napačne so vesti, da bi vlada hotela pozvati opozicijo, naj se vrne zopet v zbornico. Zbornica bo funkcionirala tudi brez opozicije.

Kar se tiče fašizma, se je ta popolnoma umiril. Le tuintam se še vršijo kake nezakonitosti, toda v vedno manjši meri. Nikakor ni res, da bi vlada tolerirala nezakonitost v fašizmu, kajti prav sedaj je 5305 fašistov pod obtožbo radi nezakonitosti in se jih nahaja 845 v zaporih. Treba je izčistiti razne elemente iz stranke, ki kvarijo dober vtis strankinega delovanja. Posebno pa se je treba še ozirati na želje prebivalstva, ki hoče v državi mir.

Ministrski predsednik je razpravljal v

Velike polemike v Beogradu

NADALJNA OBJASNJEVANJA MED VLADO IN DAVIDOVIČEM. —
PONOVEN KOMUNIKE PRESBIROJA. — VELIKO ZANIMANJE ZA KON-
FERENCO SAMOSTOJNIH DEMOKRATOV. — NAPOVEDBE BLOKA-
ŠKIH LISTOV O PREGANJANJU HRSS.

Beograd, 11. novembra. p. V vseh ministrstvih se intenzivno razvijajo tekoča dela in ureja se vse potrebno, da ministrstva začno normalno funkcionirati. V prvi vrsti je treba popraviti nezakonitosti, ki so jih storili ministri prejšnje vlade.

V sami politični situaciji ni nič novega. Poslanci so se razšli na volilno agitacijo in se jih le še malo število mudi v Beogradu. Interes je koncentriran na skrajšno javno skupščino samostojnih demokratov v Beogradu, ki bo pokazala nadmoč samostojnih demokratov nad Davidovičevim strujo. Poleg tega vlada tudi interes za glavno konferenco samostojnih demokratov, ki se bo vršila 23. t. m. Na njej bodo podane glavne direktive za volitve.

Nekaj živahnosti v politično situacijo je vneslo razkritje nove vlade, da je dr. Maček priznal Davidoviču svoje dunajske obiske in konferenco s boljševiškim poslaništvom. Ljuba Davidovič je s svojim demanti samo potrdil istinitost vladnih navedb. Ponovni komuniké vlade kot odgovor na Davidovičev demanti razkriva vso Davidovičevu politično navadnost in opasnost, ako bi bila uspela Davidovičeva in Radičeva teza. Z druge strani pa je vlada ugotovila, da so odločilni faktorji imeli dovolj resne namere in naklonjenosti napram vstopu radičevcev v vlado, ako bi se le-ti vrnili na pot zakonitosti in spoštovanja napram državi in njenim institucijam. Toda Radiču in njegovim trabantom je šlo samo za razdiralno propagando, ne pa za sporazum med Srbi in Hrvati. Zato se ni dal kreniti na pot zakonitosti, ne kateri se

zale, kako upravičeni so bili razlogi, da se ni odstopilo od pogojev, ki so že po-četkom bili stavljeni glede na vstop radičevcev v vlado. Dejstvo, da so za Radičevu stranko bili rezervirani Mirje portfelji v vladi, samo potrjuje, kako resno in s koliko dobro voljo se je s tem računalo, samo če bi se bil Radič in njegova stranka vrnila na pot zakonitosti lojalnega zadržanja in spoštovanja napram državi in njenim institucijam. To tem pa vsakdo mora uvideti, da v tem slučaju ni šlo za sporazum med Srbi in Hrvati, temveč za obrambo države pred agenti zunanjih razornih propagandistov, kakor sta to Radič in dr. Maček in pred vsemi onimi, ki so jim zavedno ali nezavedno pogodovali.

RADIČEVSKI STRAHOVI.

Zagreb, 11. novembra. r. Blokaški listi tudi danes prinašajo vsakojake informacije o pripravljenih ukrepih napram HRSS. Tako »Večer« doznava, da se je v Beogradu pričelo misliti na sestavo posebne obtožnice proti HRSS, in sicer radi špijonaže in veleizdaje. Obtožnica naj bi tirala pred sodišče predstavnike HRSS, svedoki pa bi se določili iz vrst bloka, med njimi tudi Ljuba Davidovič na osnovi svoje izjave, s katero je priznal dr. Mačkovo stike z dunajskim sovjetskim poslaništvom. »Hrvat« pa javlja, da beograjski politični krogi povsem odkrito razpravljajo o tem, da se napram HRSS uporabi zakon o zaščiti države.

Nadaljevanje Macdonaldove ruske politike

London, 11. nov. s. Kakor doznava »Westminster Gazette« bo nova vlada v mnogih oziirih nadaljevala politiko Macdonalda, in sicer posebno glede odnošajev do sovjetske Rusije. Gotovo je, da Baldwinova vlada ne misli na to, da bi na novo prekinila diplomatske odnošaje, temveč bo skušala skleniti nove pogodbe za stabilizacijo angleško-ruskih odnošajev.

SKLICANJE PARLAMENTA.

London, 11. novembra. s. Parlament je namesto na 18. novembra sklican na dan 2. decembra.

Nameravan komunistični atentat na Horthyja?

Budimpešta, 11. novembra. j. Kakor se doznava, je policija zaupnim potom dobila obvestilo, da namerava komunistična tolpa izvršiti atentat proti državnemu upravitelju Horthyju. V teku preiskave so bile tri osebe aretirane. Pravilno se nahajajo v inozemstvu. Policija neče dati nobenih pojasnil o teku preiskave.

Budimpešta, 11. novembra. v. Pred nekaj tedni je bil v vasi v bližini Budimpešte zasaden vlomilec, ki je hotel opluniti trgovino. Pri njem so našli komunistične proglase. Izkazalo se je, da je to ključavničarski pomočnik Kertesz. Bil je aretiran in je izročen politični sekciji budimpeštanske policije. Poizvedovanja so dokazala, da je bil najet, da izvrši atentat na državnega upravitelja Horthyja. Po zadnjih poročilih je priznal vse. Bil je zaradi komunistične propagande že svoj čas aretiran, vendar pa se mu je posrečilo pobegniti v Avstrijo, odkoder se je zdaj vrnil z nalogo da umori Horthyja.

Kitajska v boljševiških rokah?

London, 11. novembra. s. Po poročilu »Morning Post« iz Tientsina, se mora provizorna vlada v Pekingju smatrati kot popolnoma boljševiška; sestavljena je iz članov, ki so v tesnih odnošajih s sovjetskim poslaništvom. Zaradi tega je potrebno, da se v Evropi odredi vse potrebno, da se zaščiti interesi inozemstva na Kitajskem.

Mirovna pogajanja med Španci in Maročani

Pariz, 11. novembra. s. »Journal« javlja iz Pariza: Zastopniki španske vlade so dospeli v Gibraltar, da se pogajajo z zastopniki maroškega vstajkega voditelja Abdela Krima o sklepu miru.

Isti list javlja iz San Sebastiana, da je policija zaplenila proglas, v katerem se zahteva odstranitev dinastije in generala Primo de Riveria.

ZOPET NOVO ZINOVJEVO PISMO.

Berlin, 11. novembra. s. »Germania« poroča iz Londona: Po poročilu lista »New York Sun« je politična policija v Zedinjenih državah dobila v svoje roke Zinovjevo pismo, ki prekaša glede ostrosti njegovo v Londonu objavljeno pismo. Državni departement je natančno proučil to pismo, ki bi moglo izzvati resne posledice.

Minister Žerjav pred demokratsko Ljubljano

SINOČI SE JE VRŠIL V KAZINI VELIČASTEN DEMOKRATSKI ZBOR, KI SE JE PRETVORIL V PRAVO MANIFESTACIJO ZA JUGOSLOVENSKO DEMOKRACIJO IN NJIHOVEGA VODITELJA.

Ljubljana, 11. novembra.

Ljubljanske organizacije JDS so sklicale sinoči v veliko dvorano Kazine shod somišljenikov, ki je uspel nad vse veličastno ter se spremenil v krasno manifestacijo za idejo jugoslovenske demokracije, za borbo nacionalnega bloka proti vsem razdiralnim elementom in za zaslužnega voditelja slovenske demokracije.

Že pred 8. uro je bila velika dvorana Kazine nabito polna in kmalu so se gnetle tudi na hodnikih goste grude. Ko je vstopil minister Žerjav v dvorano, so mu zborovalci priredili navdušene ovacije.

Podpredsednik oblastne organizacije JDS gerent g. J. Turk je otvoril zborovanje s prisrčnim pozdravom ter je takoj dal besedo ministru Žerjavu, ki je med napeto, vedno znova od burne pritrjevanja prekinjeno pozornostjo izvajal sledeče:

GOVOR MINISTRA ŽERJAVA.

Skupščinske volitve 18. marca 1923 niso dale nobeni stranki večine, razpad radikalno-demokratske koalicije pa je prinesel hude posledice na samo za državo, ampak tudi za vse stanovce, ki trpe na neurejenosti razmer. V volilni borbi so posamezne stranke agitirale z revizijo ustave. Toda prav kmalu smo videli, da so te stranke stremele tudi za revizijo državnega edinstva, katero smatramo mi kot predpogoj za obstoj naše države. Prav kmalu so pričeli zato v skupščini čbupni boji. Že mrtvojenemu detetu so na umeten način podaljševali življenje.

Končno je prišlo do zveze med g. Davidovičem, klerikalci in radičevci. Ta zveza je imela za formulo

sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, ki ga nedvomno želi vsak zaveden naš državljan. Toda kdor je vedel s kakimi gesli so šli klerikalci v volilni boj, kaj so pozneje pisali in kako je agitiral Radič, ta je takoj vedel, da je klerikalcem in radičevcem sporazum deset briga. Ko smo mi pritiskali, da naj eni in drugi povedo, kaj hočejo, da se potem vsedemo skupaj, takrat so nas odklonili, ker so dobro vedeli, da se skregajo takoj, čim bi hoteli res napraviti konkreten sporazum. Klerikalcem in radičevcem je bil sporazum

samo fraza in geslo

postavljeno, da prevarajo javnost. (Živo odobravanje.)

Drugo geslo, katero je vgrla nenavarna Davidovičeva zveza s separatisti v javnost, je bil

antikorupcijski boj.

Tudi to geslo je moral vsak državljan sprejeti simpatično, ker si vsi želimo dobro urejeno in upravljano državo. Videli pa bomo, kakšen je bil njihov boj proti korupciji. (»Mokarji! Živahna veselost.)

Istočasno si je vladna večina

razdelila državo

na posamezna eksploatacijska okrožja: Radičevcem je prepustila Hrvatsko in Slavonijo, klerikalcem pa Slovenijo, da lahko svobodno razpolagajo z njo in pokoljejo svoje politične nasprotnike. Bilo je dobro, da so prišli klerikalci na vlado, kajti sedaj so se lahko pripricali tudi široki sloji naroda, da so bila vsa

klerikalna volilna gesla

čisto navaden humbug in slepilo javnosti. Ko so šli v volitve, so se strahno zaganjali v centralizem, čim pa so prišli na vlado, so postali tako hudi centralisti, da so iz ministrskih kabinetov nastavliali konduktarje in men-
da celo halefke. (Veselost.) Mi demok-
ratki stojimo

na stališču decentralizacije uprave.

Zahtevamo, da naj se državna moč razdeli navzdol, na vel. župane in na srezke poglavarje. Praktična upravna vprašanja se najbolje rešujejo v neposrednem stiku z ljudstvom. Zato smo tudi za čim večjo izgraditev samoupravnih kompetenc. (Živo odobravanje.)

Kako strastno agitacijo so razvijali klerikalci svoječasno

za premetitve naših vojakov v doma-
če kraje,

kar je gotovo želja vsakega očeta in matere! Na tisoče in tisoče volilnih kroglic so izvalili s to zahtevo od volilcev. Čim pa so prišli na vlado so na slovenske vojske popolnoma pozra-

bili in te svoje zahteve niti z eno besedico niso niti poskušali uveljaviti. Kar se tiče

davčnega vijaka,

ki je v resnici bud, se je pričakovalo, da bodo klerikalci ukrenili takoj vse, da se olajša (»Slepjarji! Burno pritjevanje.) Ko pa smo s kritiko zahtevali, da 21 klerikalnih poslancev svojo obljubo tudi izpolni, so se prišli izgovarjati: Beograd je pri odmerjanju davkov nedolžen in kriva je vsega — Ljubljana. (Ponovno živahno ploskanje.) Zato pa je pričelo brezprimerno preganjanje uradništva in učitelstva, kakršnega ne pomnimo že 20 let. (Klici ogorčenja.)

Korupcija nedvomno obstoja tudi pri nas, kakor v vseh državah v Evropi.

In treba je korupcijo izkoreniniti.

(Živahno pritjevanje.) To pa se ne bo nikdar doseglo z zakoni in s policijo, pač pa je po našem mnenju potrebno, da je v prvi vrsti dobro plačano državno uradništvo in da vzgoji država pošten uradniški naraščaj. (Burno ploskanje.) Mi smo bili vedno pripravljene glasovati za zakonski načrt proti korupciji, čeprav je bil le pesek v oči javnosti. Antikorupcijski zakon bi ne prinesel nič drugega, kakor vrsto novih komisij, ki bi imele nalogo, da preganjajo korupcijo, z njimi pa bi bila istočasno odprta nova vrata za vstop korupcije v državo. (Korupcija je korupcija! Tako je!) Mislimo, da bodo bivši vladinovci vsaj pričeli izvajati kako akcijo proti korupciji.

Cele tri mesece so klerikalci brakali po vseh vladnih aktih, a našli niso niti enega dokumenta in vložili niti ene obtožbe ali ovadbe proti nam jugoslovenskim demokratom. Izkazalo se je, da je bilo vse klevetanje samostojnih demokratskih voditeljev s strani klerikalcev gola agitacijsko sredstvo. (Živahno demokratski voditelji! Burno ploskanje.) Antikorupcijski zakon-
ski načrt je služil separatističnemu bloku

samo za parolo

da bi pritegnili mase ljudstva nase. Ko je naša vlada predlagala, da naj se še pred volitvami sprejmeta

invalidski in antikorupcijski zakon, kar je želel tudi sam kralj, je bivša vladna večina našo zahtevo odklonila in kar odkrito so govorili blokaši, da bi s sprejetjem teh dveh nujno potrebnih zakonov izgubili važno agitacijsko sredstvo za volitve! (Stramotal)

Glavni polom

pa je doživel takozvani sporazum. Radič je dobo, odkar se je vrnil iz Moskve temeljito porabil. Na vse strani je deloval na to, da se izrinejo državni zvesti uslužbenci iz vseh mest in namestijo z njegovimi pristaji. To mu je šlo dobro izpod rok. Hotel je dobiti polagoma v svoje roke vso administracijo, ki naj bi ga v odločilnem trenutku podpirala. Po malem je okupiral Hrvatsko in Slavonijo, razširjal separatistične ideje že po Bosni in Vojvodini in nameraval iti tudi v Južno Srbijo. Na ta način je hotel obkoliti Srbe, dobiti pri volitvah večino in potem razkosati kraljevino v več federativnih republik. Ako pa ne bi šlo to tako gladko, se je privarjal tudi na druga sredstva. Pri tem poslu so mu bili

najboljši pomagači naši klerikalci. Dočim so poprej vedno nazlačali, da hočejo voditi popolnoma samostojno slovensko politiko, so postali nenadoma pravi Radičevi onode. Kar je Radič rekel, se je moralo zgoditi. Vsa slovenska politična samostojnost je nenadoma propadla in se preselila v Zagreb. Toda mi ne smemo dovoliti, da bi postala

Ljubljana predmestje Zagreba, še manj pa, da bi bila Slovenija nekak predsoba g. Radiča in zagrebških čifutov.

Klerikalna politika

se je v zadnjih petih letih silno spreminjala, kar je imelo najtežje posledice. Še leta 1918, in 1919, so klerikalci govorili o Jugoslaviji, o edinstveni državi, o enem narodu — kakor mi. Dva leti kasneje pa je nastopil pri klerikalcih silen preobrat. Na vse, kar so poprej povzdigovali so nenadoma prišli pljuvati. Klerikalni voditelji so se pričeli norčevati iz tega, kar so preje sami navdušeno proslavljali. Končno so natakli tudi nad Radičev. Tako smo

Gaston Leroux - K. B.

Strašen doživljaj

Kapitan Michel je imel le eno roko, s katero si je prižigal svojo pipo. Bil je star pomorščak in seznanil sem se z njim ob enem s štirimi drugimi stariji mornarji nekega večera pred večerjo na terasi verande Vicille Darse v Toulonu. Navadili smo se, da smo se shajali, ko je solnce zahajalo za Tamarisom, pri čaši, par korakov od pljuskajočega morja, na katerem so plesale male ladje.

Štirje mornarji so se zvali Zinzin, Dorat (kapitan Dorat), Bagatelle in Chanlieu (vražji Chanlieu!). Seveda so bili obpluli že vsa morja in doživeli nešteto dogodovčin; in sedaj, ko so deslužili, so si preganjali čas s pripovedovanjem strašnih zgodb.

Kapitan Michel je bil edini, ki ni nikdar pripovedoval. In ker se je zdelo, da se nobeni stvari ne čudi, so ostali končno izgubili ravnotežje ter mu dejali:

«In vi, kapitane Michel, mar niste vi doživeli nič strašnega?»

«O pač,» je odgovoril kapitan in odložil pipo iz ust, «doživljal sem strašno zgodbo... eno edino!»

«E, pa jo pripovedujte!»

«Ne!»

«Zakaj ne?»

«Ker je prestrašna. Saj bi je ne mogli poslušati. Že večkrat sem jo skušal pripovedovati, a so mi vsi poslušalci pobegnili.»

Ostali štirje pomorščaki so zakrohotejo na vse grlo ter menijo, da išče kapitan Michel izgovorov, da bi mu ne bilo treba pripovedovati, ker prav za prav ni ničesar doživel.

On jih nekaj časa opazuje, potem pa se naenkrat odloči in odloži pipo na mizo. Že ta edina njegova kretnja je mnogo pomenila.

«Gospodje,» začne, «povedal vam bom, kako sem izgubil roko.

Takrat — bilo je pred kakimi dvajsetimi leti — sem podedoval v Mourillonu majhno vilo, kajti moja rod-

bina je dolgo časa prebivala v teh krajih, in jaz sam sem rojen tam. Po vsaki dolgi vožnji sem se rad odpočil v onem gnezdu in prišlo mi je v tistem okraju, ker me niso nadlegovali maloštevilni mornarji in naseljenci, stanujoči v sosedstvu. Po večini so se mirno zabavali s svojimi prijateljicami in pušili opij, ali pa hodili po svojih poslih, za katere se nisem brigal... Počemu? Vsak živi po svoje, in kdor pusti mene v miru, ga pustim tudi jaz...

Neke noči pa so me zbudili. Čuden ropot, ki si ga nisem vedel razlagati, me je vrgel na noge. Moje okno je bilo, kakor vedno ponoči, odprto; in ves bebast sem prisluhnil nenavadnemu šumu, ki ni bil niti grmenje groma, niti bobnenje bobna, in kakšnega bobna, prosim! Človek bi dejal, da je dve sto pobešenih tolkačev udarjalo, ne več na oslovsko kožo, ampak na lesen boben...

In ves ta ropot je prihajal od nasprotnih vilo, ki je bila že pet let brez stanovanca, in na kateri sem se prejšnji dan čital, da je naprodaj!

Z okna svoje sobe, ležeče v prvem nadstropju, sem lahko pregledal zid, ki je obdajal vrtiček okoli vile, in vrata in vsa okna. celo ona v pritličju. Ta so bila še zaprta kakor sem jih videl podnevi. Le skozi špranje oknic v pritličju se je svetila luč. Vraga, kdo se je neki priklatil v to osamljeno bivališče na kraju Mourillonu, kaka svojat je vdrla v to zapuščenno hišo, da uganja tak peklenski trušč.

Čudno bobnenje kar ni hotelo pomehati. Trajalo je dobro uro še in potem, ko se je jela preganjati jutranja zarja, so se vrata vile odprla in na pragu se je pojavila bleščeča postava, kakor je še nisem videl v življenju. Bila je v večerni obleki in v roki je držala — in s koliko graciozno — svetiljko, koje žarki so obsevali njena božanska ramena. Na ustnih ji je ležal miren in prijeten nasmeh, ko je izpregovorila besede, ki sem jih popolnoma razločil v zvočni noči:

«Na svidenje, prijatelj dragi, na svidenje ob letu!...»

A komu je to govorila? Kako naj bi bil izvedel, ko pa nisem nikogar videl pri njej! Ona je še par hipov postala s svetilko na pragu, baš do takrat, ko so se vrtna vrata sama od sebe odprla in prav tako zopet zaprla. Potem so se zaprla tudi vrata vile, in videl nisem ničesar več.

Mislil sem, da se me je lotila blaznost ali pa da sanjam, kajti bil sem si popolnoma svest in je bilo izključeno, da bi kdo prekoračil vrt, ne da bi ga moral jaz opaziti!

Še vedno sem stal pred oknom kakor ukopan in nisem se mogel niti ganiti niti kaj misliti, ko so se vrata vile vnovič odprla in se je prikazala ista krasna postava. Bila je tudi zdaj sama in še vedno je imela v roki svetilko

«Pst,» je dejala, «molčite!... ne smemo zbuditi sosedov tam nasproti... Spremlja vas bom.»

Tiho je sama stopala preko vrta in se ustavila pred vrati, na katere je padla vsa svetloba, tako da sem prav razločno videl, kako se je gumb na vratih zavrtel sam od sebe, ne da bi se ga dotaknila kaka roka. In potem so se vrata še enkrat odprla pred žensko, ki pa se ni, kakor sem videl, prav nič temu začudila. Mislim, da mi ni treba pripomniti da sem videl to in onstran vrat. Kajti gledal sem od strani.

Veličastna prikazen je ljubko pokimala v nočno praznino, ki jo je razsvetljevala bleščeča svetloba njene svetilke; nato se je nasmehnila in rekla:

«Naprej! Na svidenje! Ob letu!... moj mož se strinja. Danes ste se prav vsi odzvali... Zbogom, gospodje!»

Tedaj sem začul več glasov, ki so pozdravljali:

«Zbogom, gospa!... Zbogom, draga gospa!... Ob letu!...»

In ko se je tajinstvena hišna gospodinja pripravljala, da zapre vrata, sem čul še:

«O, prosim, nikar se ne trudite! In

vrata so se zopet sama zaprla.

Za hip je zavladal v zraku nenavaden šum; čulo se je kakor pipanje cele jate pičev: pip!... pip!... pip!... in zdelo se je, kakor da je ona ljubka žena odprla kletko in izpustila na svobodo gnezdo mladih vrabcev.

Počasi se je potem vrnila v hišo. Luči v pritličju so ugasnile, zato pa sem opazil, da so okna v prvem nadstropju razsvetljena.

Ko je dama stopila v vilo, je vprašala:

«Ali si že gori, Gérard?»

Odgovora nisem ujel, vrata vile so se znova zaprla... malo kesneje pa je izginila tudi luč v prvem nadstropju.

Ob osmih zjutraj sem stal še vedno pri oknu in topo buljil v vrt in v vilo, kjer sem v noči opazil toli nenavadne stvari. Zdaj v bleščem dnevnem svitu pa se mi je vse zdelo kakor ponavadi. Na vrtu ni bilo žive duše in vila je bila zapuščenca kakor prejšnje dni...

Ko sem omenil svoji stari hišni oskrbnici, ki je med tem prišla snažiti, o čudnih dogodkih, ki so se vršili ponoči, mi je potrkala s svojim umazanim kazalcem po čelu in je dejala, da sem preveč kadil. Jaz nikdar ne pušim opija in ta njen odgovor mi je bil dovolj, da sem pokazal žensčetu, ki sem se ga že dolgo hotel iznebiti, vrata, ker mi je hodila vsak dan dve uri mazat moje stanovanje. Sicer pa itak nisem nikogar potreboval, ker sem čez dva dni nameraval zopet oditi na morje.

Imel sem jedva dovolj časa, da sem pospravil svoje stvari, uredil račune in se poslovil od prijateljev, potem pa sem sedel na vlak proti Havru, kjer sem se vkrcal na prekmorski parnik. Tako sem ostal na morju in preteklo je enajst, dvanaest mesecev, predno sem zopet videl Toulon.

Ko sem se pojavil v Mourillonu, nisem nikomur govoril o svoji dogodivščini, čeprav mi ni izginila niti trenutek iz spomina. Vizija one dame s svetilko me je povsod zasledovala in zadnje njene besede, ki jih

je govorila svojim nevidnim prijateljem, so mi še vedno zvenele v ušesih.

«Naprej! Na svidenje! Ob letu!»

Vedno sem mislil na ta sestanek. Sklenil sem, da pojdem tudi jaz tja in da bom, naj stane, kar hoče, skušal odkriti ključ one tajnosti, ki mi je že do blaznosti zbegala moje postene možgane, ki ne verujejo ne v duhove, ne v strahove.

O, groza! Le prezgodaj sem izvedel, da nista ne nebo, ne pekel nič napram strahotnosti, ki sem ji bil priča.

Bilo je ob šestih zvečer, ko sem se vrnil v svojo vilo v Mourillonu, dva dni pred obletnico one tajnstvene noči.

Prvo, kar sem storil, ko sem vstopil v hišo, je bilo, da sem stekel k oknu v prvem nadstropju in ga odprl. Takoj sem zagledal — kajti bilo je poleti in solnce je stalo še visoko — na vrtu nasproti ležeče vile zelo lepo ženo, ki se je izprehajala in nabirala cvetice. Ob šumu, ki sem ga povzročil, je dvignila glavo. Bila je «dama s svetilko». Takoj sem jo spoznal; njena lepota ni bila podnevi nič manjša kakor ponoči. Polt je imela belo kakor imajo bele zobe črni v Kongu; oči modre kakor morje v tamariskem pristanišču, lase pa plave in mehke kakor najfinejše predivo. Zakaj bi tajil? Ko sem zagledal to ženo, o kateri sem sanjal vse leto, sem izgubil srce. O, zdaj ni bila več prikazen moje bolne domišljije! Stala je pred menoj, iz mesa in kosti! Vsa okna vile pa so bila odprta in v njih so stale skrbno gojene cvetice. Vsem tem pač ni bilo nič fantastičnega.

Ona me je torej opazila in takoj sem videl, da ji je neprijetno. Stopila je še par korakov po srednji aleji svojega vrta, potem pa je skomignila z rameni, kakor da ji ni nič mar, in dejala:

«Vrniva se, Gérard!... Večerni hlad postaja neprijeten...»

(Dalje prihodnjič.)

STOEWER
najpopolnejši
šivalni stroj.
Veže, krpa, štopa, šiva
z enostavnim premikom
pogrezljivega transporterja
(grabele)
Vsak dom ga imej!
LUD. BARAGA
LIUBLJANA
Šešburgova ulica 6/1.
15 letna garancija.

Šentjanski premog
vseh vrst in vsako množino, v
čisto opranem stanju nudi, za ta-
kojšnjo dobavo
Vredajni urad šentjanskega premogovnika
AND. JAKIL
Ljubljana, Krekov trg 10 1018-a

Tovarna vijakov
Splošne stavbene družbe, Maribor
Aleksandrova cesta 12.
2001/a
Vijaki za les vsake vrste in vsake
velikosti, zakovice za pločevino iz
železa, bakra, medenine in aluminija.

Jesenske književne novosti
Tiskovne zadruga v Ljubljani:
Dr. Iv. Tavčarja, Zbranih spisov V. zvez.
(Izsa kongresa). Zgodovinski roman. Broš.
Din 84.—, vez. Din 100.—, v
pol usnje vezan Din 105.—, pošt. Din 250.—
ozir. Din 3.—
Kersnik Janko, Cyclamen. Roman. Broš.
Din 22.—, vez. Din 27.—, pošt. Din 125.—
Budal And., Križev pot Petra Kupljenika.
Povest. Broš. Din 17.—, vez. Din 22.—,
pošt. Din 125.—
Anton Melik, Jugoslavija, I. del. Druga
predelana in pomnožena izdaja. — Broš.
Din 60.—, mehko vez. Din 75.—, pošt.
Din 2.—
Svoboda-Govekar, Poslednji mož. Veselo-
igra v 3 dejanjih. Broš. Din 14.—, pošt.
Din 75.—
Pajnič, dr. Edv., Civilnopravdni red. Broš.
Din 30.—, pošt. Din 1.—
Naročila sprejema Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Prešernova ulica 54.

Nudim lasne obročke
Vpletke (kite), barvanje
las z „L' Oreal Hane“
M. PODKRAJŠEK,
frizer za dame in gospode,
Sv. Petra cesta 32.

Modistka
Z. Gorjanc & Co.
Ljubljana, Sv. Petra c. 27
poleg hotela Tratinik
priporoča svojo veliko
zalogo vsakovrstnih
najmodernejših
damskih klobukov.
Sprejema klobučevino
(šlice) v prekrjevanje
ter vsa popravila.
Zaloga
Spaterie-oblik
Postrežba točna.
1392a Cene najnižje.

Pes doberman z rodov-
nikom
brezhiben, eno leto star,
oče dresiran v policijske
svrhe, je poceni naprodaj.
Istotam je naprodaj polpo-
krita kočija (Phaeton),
koleselj, ter pony-voz
Vse še dobro ohranjeno.
— Paar Ignacij, hotelir,
Jesenice, Gorenjsko

Zimsko perilo
copate, klobuke,
čepice itd.
priporoča najugodnejše
JAKOB LAH
Maribor
Glavni trg št. 2.
5670a
Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službo itd.
na naj iznajdka v „Jutru“

— KR. DVORNI DOBAVITELJI —
STOCK COGNAC MEDICINAL D. D. SLAV. POŽEGA
STOCK
ČOKOLADA IN BONBONI
COGNAC MEDICINAL
JAMAICA RUM
CHINA ČAJ
ZNAMKA „STOCK“ JAMČI ZA NAJBOLJŠE KVALITATIVNO BLAGO!

Hipotekarna banka
jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani
(prej Kranjska deželna banka)
se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti naj-
ugodnejšemu obrestovanju. Daje vsakovrstne kredite in predjume.
254
Kdor oglašuje, ta napreduje!

Zahvala
Zahvaljujemo se najtopleje vsem prijateljem in znancem za
mnogobrojne izraze sočutja in izkazana sožalja ob smrti našega nad-
vse ljubljene očeta, starega očeta in tasta, gospoda
Ivana Majarona
posestnika in trgovca v Borovnici
Izrečno pa se še zahvaljujemo gg. zdravnikom primariju dr. Jenkotu
in dr. Šabecu ter vodstvu Leonišča za požrtvovalno nudeno zdravniško
pomoč in oskrbo, dalje prečistiti duhovščini, cenj. gg. pevcem, So-
kolstvu in domačemu gasilnemu društvu ter vsem, ki so ga spremili
v častnem sprevodu na njegovi poslednji poti.
Borovnica, 11. septembra 1924.
Žalujoči ostali

Specialist za ženske bolezni in porodništvo
dr. Benjamin Ipavic
v Mariboru, Gosposka ulica 46
zopet ordinira od 9. do 11. in 15. do 16. ure.
5628a

KONCIPIJENTA
sprejme s 15. decembrom pisarna
dr. Franca Friana, odvetnika v
Ljubljani. 5909a

SIR in trapist Grejer
ponuja **FRANJO OZOM**
Rogaška Slatina. 5972a

L. MIKUŠ
LIUBLJANA, Mestni trg 15
izdelovatelj dežnikov.
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic.
Stari dežniki se nanovo preobletejo
5784/a

VINO
letniki 1921, 1923 in 1924
iz Jeruzalemskih in Luto-
merskih vinogradov
ima vedno po najugodnejših cenah v zalogi
Lovro Petovar, Ivanjkovci.

Trboveljski premog
drva 1920
koks
angleški premog
slezjske trikete
dobavlja „Ilirija“ tn.
Kralja Petra trg 8.
Telefon 220.
Plačilo tudi na obroke.

Priporočamo knjigo
Dr. Jos. Tičar
Nalezljive bolezni.
Opisi važnih nalez-
ljivih bolezni s navo-
dili za nego bolnikov.
S slikami.
Cena s poštnino vred
20 Din 50 p.
Naroča se pri
Tiskovni zadrugi
v Ljubljani,
Prešernova ul. 54.